

قدیم مداحان از مراجع اجازه نقل حدیث می گرفتند
قاسم رضایی، مداح اهل بیت: «روزی جامعه مداحی از مراجع تقلید اجازه نقل حدیث داشتند، اما امروز بعضی مداحان در پوشش خود دچار مشکل هستند و بعضی همین حکم ساده تشبیه به کفار گذاشتن را رعایت نمی‌کنند.»

در نمایشگاه کتاب دنبال تغییر حال فرهنگی مردم هستیم
محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی: ما در نمایشگاه کتاب تهران به دنبال تغییر حال فرهنگی مردم هستیم و قصد نداریم نمایشگاه صرفاً یک رویداد و محل فروش کتاب باشد بلکه باید محل رفقت‌آمد اصحاب فرهنگ و هنر باشد.

درچه | فرهاد شیرزادی: روزنامه‌نگار

وداع با طنز پرداز نامی

محمدعلی علومی نویسنده در سن ۶۳ سالگی درگذشت

محمدعلی علومی، نویسنده‌ای طنزپرداز بود. طنزش امضای خودش را داشت. اهل باند و گروهی نبود. مستقل کارش را می‌کرد و پیش می‌رفت. نوعی نبوغ در نئی چشمانش دودو می‌زد. صدای گرمش دلنشین بود. او علاوه بر اینکه رمان می‌نوشت، مانند عباس مخبر و دیگر بزرگان، شناخت خوبی از اسطوره داشت. داستان کوتاه‌هایش کم‌نظیر بود و «اندوه‌گرد» یکی از آن داستان‌های بی‌بدیل است. در رمان «شاهنشاه در کوچه دلگشا» طاغوت و رژیم سطنتی شاه را به طنز کشید و پس از پایان جنگ تحمیلی رمان خواندنی و بی‌نظیر «من نوکر صدامم» را منتشر کرد. این رمان بارها توسط ناشران مختلف منتشر شد.

در دهه ۷۰ همسکاری مضمّن ثمری با حوزه هنری داشت. او زاده بی‌بوم و در زلزله بم همه خانواده‌اش را از دست داد. بیش از ۱۵ دهه در محله نظام‌آباد تهران سکونت داشت. ساده‌زیست بود و به‌معنای واقعی لوطی و درویش مسلک. انسان‌ها را با معیار خودش نمی‌سنجید، بلکه امروز خودش را با دیروزش مقایسه می‌کرد. وقتی در محله کم‌برخورد نظام‌آباد سکونت داشت، از این صحبت می‌کرد که در منطقه ۷ همسایه‌ها هوای بکد بگسر را دارند. به هیچ‌عنوان اهل جنجال و شهرت‌طلبی و فرصت‌طلبی نبود. همانطور که اشاره رفت یکی از بهترین طنزهای او را می‌توان در رمان «من نوکر صدامم» خواند.

در این رمان حکومت دیکتاتوری صدام به خوبی به تصویر کشیده شده است. صدام، این انسان خوتخوار و وحشی که ما ایرانی‌ها به دلیل ۸ سال جنگ تحمیلی او را به خوبی در خاطره‌ها داریم، در این رمان به قول معروف سکه یک پول شده است. خفقان و اختناق زمان صدام چنان زیاد است که در این رمان هر کسی از ترس جاننش می‌گوید «من نوکر صدامم». حتی ابومخمر و تیمسار ضاحک‌الضحاک. ابومخمر که یکی از شخصیت‌های طنز کم‌مانند این رمان است، ابتکار به خرج می‌دهد و برای اینکه دل نوکران و عمله‌اکره‌های صدام را بهتر و بیشتر به‌دست آورد، می‌گوید: «قریان! جِسار! تا من نوکر صدامم.» این رمان در صفحه آخر با یک ترند به پایان می‌رسد. نویسنده در کتاب‌خواننده را آزاد می‌گذارد تا در پایان هر چه خواست درباره صدام و حکومتش بنویسد اما در همان صفحه که مخاطبان قرار است چیزی بنویسند، یک خبر بزرگ مانع نوشتن آنهاست.

محمدعلی علومی، مهربان و قلندری بود. یادم است که این بیت حضرت لسان‌الغیب را از زبان او بشنیدم: «از کران تا به کران لشکر ظلم است ولی/ از ازل تا به ابد فرصت درویشان است.» واقعا هم درویش مسلک بود و این بیت در مورد او صدق می‌کرد: «قرار بر کف آزادگان نگیرد دمال/ چو صبر در دل عاشق چو آب در غریاب»

این نویسنده توانمند شامگاه یکشنبه ۱۶ اردیبهشت‌ماه در دیار شب دم بار فانی را وداع گفت. مسئولان وزارت ارشاد در سی و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برای او بزرگداشتی می‌گیرند تا یاد او را گرمی دارند. مانند علومی، آسمان ادبیات‌داستانی به‌خود ندیده بود. یادش گرمی.

همگام با نمایشگاه کتاب

پایگاه مجازی نمایشگاه در دسترس قرار گرفت

طبق اعلام مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، پایگاه مجازی سی‌وپنجمین نمایشگاه کتاب تهران برای رفاه حال علاقه‌مندان به کتاب از دیروز در دسترس قرار گرفته است. به این ترتیب کاربران می‌توانند برای ثبت‌نام و جست‌وجوی کتاب‌های مورد علاقه خود و افزودن آنها به صفحه علاقه‌مندی‌های شخصی به سایت مراجعه کنند. توصیه شده علاقه‌مندان لیست علاقه‌مندی‌های شخصی خود را به‌روز کنند و زمان خرید را به روزهای آخر موکول نکنند.

برگزاری پویش نقالی در نمایشگاه کتاب

دبیر بخش دیجیتال سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران گفت: به‌دلیل هم‌زمانی ایام نمایشگاه با روز پاسداشت زبان فارسی و فردوسی، پویش نقالی شاهنامه را برگزار می‌کنیم. پس از ثبت‌نام آثار را جذب می‌کنیم و مورد داوری قرار می‌دهیم. داوری‌ها در ایام نمایشگاه انجام می‌شود و در روز اختتامیه نمایشگاه نقرات برتر را انتخاب می‌کنیم. اگر فرصتی در روز اختتامیه باشد، نفر برتر می‌تواند اجرا داشته باشد.

بازدید وزیر ارشاد از روند آماده‌سازی نمایشگاه کتاب

محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی شامگاه یکشنبه، ۱۶ اردیبهشت، با همراهی یاسر احمدوند رئیس سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و اعضای شورای سیاستگذاری این نمایشگاه از روند آماده‌سازی نمایشگاه کتاب در مصلاهی امام خمینی (ره) بازدید کرد و در جریان آخرین اتفاقات نمایشگاه کتاب تهران قرار گرفت.

کتاب درخشان در نمایشگاه

نویسندگان مطرح کشور مان با کتاب‌های تازه خود به نمایشگاه کتاب تهران می‌آیند

عکس: همشهری/محمد عباس‌نژاد

گزارش

علی‌الله سلیمی
روزنامه‌نگار

هر سال با نزدیک شدن به ایام برگزاری نمایشگاه کتاب تهران، خیرهای تازه‌ای از جدیدترین کتاب‌های نویسندگان مطرح کشورمان رسانه‌های می‌شود که وعده می‌دهند در نمایشگاه عرضه خواهند شد و بسیاری از مشتاقان کتاب منتظر این اتفاق می‌مانند. امسال هم در آستانه سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران خیرهای جدیدی از کتاب‌های تازه نویسندگان مطرح کشورمان یکی پس از دیگری از راه می‌رسند و فهرست علاقه‌مندان به کتاب‌های تازه به‌روزسانی و آماده استقبال از نمایشگاه می‌شود؛ به همین منظور تعدادی از کتاب‌های تازه نویسندگان نام‌آشنای کشورمان را در آستانه این رویداد بزرگ فرهنگی مرور کرده‌ایم؛ کتاب‌هایی که هر یک به دلایل جداگانه‌ای در فهرست آثار مطرح این دوره از نمایشگاه کتاب تهران قرار می‌گیرند و توزیع آنها در نمایشگاه می‌تواند در حوزه خاص خود جریان‌ساز شود.

از سلاخ‌خانه تا مهدیه: ابراهیم اکبری دیزگاه، نشر بین‌الملل

یکی از نویسندگان فعال در سال‌های اخیر که با انتشار هر یک از آثارش توجه بسیاری از مخاطبان و رسانه‌ها و همچنین جشنواره‌های ادبی را به‌خود معطوف کرد، ابراهیم اکبری دیزگاه است که سال گذشته با رمان «پیروط» توانست برگزیده جایزه ادبی جلال‌آل احمد و همچنین کتاب سال جمهوری اسلامی ایران شود. اکبری دیزگاه امسال با رمان «از سلاخ‌خانه تا مهدیه» به سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران می‌آید. کتاب جدید این نویسنده روایتی از زندگی شاغلام محمدی در مصاحبت شیخ احمد کافی است. دیزگاه در خصوص نمایشگاه امسال و تأثیر فروش مجازی و نقاط قوت آن و همچنین ارائه پیشنهاد برای بهتر شدن این شیوه فروش و فرایند آن معتقد است: بنیاد نمایشگاه بر حضور است تا مخاطبان به تماشای انواع کتاب تازه بیایند و بعد خرید کنند. پس فروش مجازی در ایام نمایشگاه به نوعی با فلسفه نمایشگاه تعارض دارد و در این امر من بی‌تدبیری و واهمه می‌بینم. بهتر است که فروش دوره از نمایشگاه باشد. کتاب «از سلاخ‌خانه تا مهدیه» از سوی نشر بین‌الملل در نمایشگاه کتاب امسال عرضه می‌شود.

آبنبات لیمویی

مهرداد صدقی، انتشارات سوره مهر

مجموعه کتاب‌های طنز «آبنبات» به قلم مهرداد صدقی برای بسیاری از خوانندگان داستان‌های طنز آشناسن و رمان‌های طنز «آبنبات هل‌دل‌دار»، «آبنبات دارچینی» و «آبنبات نارگیلی» از این نویسنده پیش از این منتشر و بارها تجدیدچاپ شده است. ویژگی آثار مهرداد صدقی، بر مخاطب بودن تقریباً همه آثار این نویسنده است که به محض انتشار با استقبال خوانندگان داستان در ایران مواجه می‌شود. حالا در آستانه سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، مهرداد صدقی، نویسنده مجموعه کتاب‌های «آبنبات» از انتشار کتاب جدید خود با عنوان «آبنبات لیمویی» خبر داده که به نوعی ادامه همان داستان‌های قبلی این نویسنده محسوب می‌شود و در حلد حاضر آخرین مراحل چاپ و توزیع را برای عرضه در سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران طی می‌کند. در کتاب «آبنبات لیمویی» خوانندگان همچنان ماجراهای محسن را دنبال می‌کنند. محسن حالا تحصیلاتش را در دانشگاه گرگان به پایان رسانده و می‌خواهد از دواج کند. «آبنبات لیمویی» آخرین جلد از سری مجموعه آبنبات‌هاست و از سوی انتشارات سوره مهر در نمایشگاه کتاب تهران عرضه خواهد شد.

یاس کبود

راضیه تجار، انتشارات کتابستان معرفت

یکی از دلایل اصلی قرار گرفتن نام راضیه تجار در بین نامزدهای نهایی چهره سال هنر انقلاب امسال، تالیف و انتشار رمان «یاس کبود» بود که این اثر امسال در نمایشگاه کتاب تهران عرضه می‌شود. این کتاب یک رمان عاشقانه است که با پس‌زمینه تاریخی، نگاهی به مقطع زمانی کشف حجاب رضاخانی دارد؛ همان دوره زمانی که احمدشاه در حقیقت از ایران می‌رود و رضاخان روی کار می‌آید و بر مسند حکومت می‌نشیند. البته از نظر زمانی نویسنده تلاش کرده که به نوعی تلخیص دست پیدا کند و وقایع را با دور تندتری نسبت به زمان واقعی روایت کند. نگاه اصلی در این رمان به همان دوره زمانی کشف حجاب است. راضیه تجار درباره موضوع کتاب جدید خود که حجاب است، می‌گوید: من مقدم حجاب همیشه حجاب است، در هر زمانی. نگاه امروز و دیروز به حجاب وجود ندارد. البته اگر به‌عنوان نویسنده قرار باشد، رمانی درباره حجاب در ایران امروز بنویسم، طبیعتاً فضایی که خلق می‌کنم تاریخی نخواهد بود. من در این رمان تلاش کردم از گذر تاریخی به گذشته تاریخی بسیار مهم کشف حجاب رضاخانی و ظلم و ستمی که بر زنان رفت، بپردازم تا امروز اهمیت حجاب بیشتر مشخص شود.

مردی با آرزوهای دوربرد

فائزه غفارحدادی، نشر شهید کاظمی

فائزه غفارحدادی، از نویسندگان فعال در سال‌های اخیر است که در هر دوره از نمایشگاه کتاب تهران با دست پر به این رویداد بزرگ فرهنگی می‌آید. او تحقیقات و پژوهش‌های زیادی درباره زندگی و شخصیت شهیدحسن طهرانی مقدم داشته و کتاب «خط مقدم» او، روایتی مستند از ۲۳ سال زندگی شهید حسن طهرانی مقدم و تشکیل یگان موسیقی ایران است و بیش از ۱۰ بار تجدیدچاپ شده و در رویدادهای ادبی هم خوش درخشیده است. حالا نویسنده این اثر با کتاب جدید خود به سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران می‌آید؛ «مردی با آرزوهای دوربرد» که این بار هم روایتی مستند از زندگی شهیدحسن طهرانی مقدم به‌قلم فائزه غفارحدادی است و برای رده سنی نوجوانان نوشته شده است. غفارحدادی که پیش از این کتاب موفق «خط مقدم» را برای مخاطبان بزرگسال به رشته تحریر در آورده بود، این بار زندگی شهید طهرانی مقدم را به‌گونه‌ای تازه نوشته؛ تا دهه هشتادی‌ها و نودی‌ها هم با این شهید آشنا شوند. این کتاب از سوی انتشارات شهید کاظمی منتشر شده و امسال قرار است در نمایشگاه کتاب تهران عرضه شود.

ماه و بلوط

محسن مومنی شریف، انتشارات سوره مهر

محسن مومنی شریف، چهره آشنایی در حوزه ادبیات پایداری است که کتاب او «در کمین گل سرخ» درباره زندگی شهیدصیاد شیرازی بارها تجدیدچاپ شده و موفقیت‌های زیادی هم در جشنواره‌های ادبی داشته است. این نویسنده که سال‌ها ریاست حوزه هنری کشور را برعهده داشته است، امسال با رمان جدید خود با عنوان «ماه و بلوط» به سی‌وپنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران می‌آید. وقایع اصلی رمان «ماه و بلوط» در چارچوب روایت زندگی چند شخصیت داستانی و تقاطع حوادث شگفت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جغرافیایی نظیر کردستان در بازه زمانی دهه‌های ۲۰ تا ۶۰ متکی بر ژرف کاری در بستر تاریخ می‌گذرد. «ماه و بلوط» خواننده را در عبور از متن حوادثی نفس‌گیر و جذاب، به درکی جدید از مفهوم ازلی و ابدی هویت انسان مسلمان ایرانی و رابطه او با وطن و وطن‌پرستی و پیوندش با باورهای دینی و ملی می‌رساند؛ مفهومی که از آن به «انسان انقلاب اسلامی» تعبیر شده است. این رمان از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده و در نمایشگاه کتاب امسال عرضه می‌شود.

مهندسی اجماع

ساموئل وولی، ترجمه عباس رضایی‌نمین، انتشارات همشهری

علاقه‌مندان به علوم ارتباطات هم امسال در نمایشگاه کتاب تهران با اثر تازه‌ای در این حوزه آشنا می‌شوند که کتاب قابل توجهی در زمینه رسانه و پروپاگانداست و در سال‌های اخیر به موضوع مهمی در این بخش تبدیل شده است. کتاب «مهندسی اجماع» با عنوان فرعی فهم پروپاگاندا در عصر رسانه‌های اجتماعی به قلم ساموئل وولی با ترجمه عباس رضایی‌نمین و با مقدمه مستمع‌کوتری از سوی انتشارات همشهری منتشر شده است. موضوع اصلی کتاب صورت‌هایی تازه از پروپاگانداست که می‌تواند ارتباطات مکرراتیک را مختل کند. کتاب، ادراک موجود از پروپاگاندا را به چالش می‌کشد و ضرورت روزآمدسازی آن را مطرح می‌کند؛ چراکه این ادراک هنوز با ساختارهای رسانه‌ای تازه از قبیل تولید محتوای شبکه‌های و مدل ارتباطی «چند به چند» اینترنت همخوان نیست. صورت‌بندی نظری جدید از پروپاگاندا، در درجه اول باید آویزی گمنامی (ناشناس ماندن) و خودکارسازی (اتوماسیون) را که رهاورد اینترنت است، دربرگیرد.

صادقانه

سهیلا عبدالحسینی، انتشارات به‌نشر

تولید رمان در مورد زندگی و سیره انمه اطهار (ع)، یکی از دغدغه‌های مهم بسیاری از نویسندگان معاصر است که در این زمینه فعالیت‌هایی هم صورت گرفته و یکی از آثار شاخص در این زمینه، رمان «صادقانه» به قلم سهیلا عبدالحسینی است که وقایع آن درباره شرایط زیستی در عصر امام صادق (ع) است. داستان «صادقانه» مقطع سیاسی انتقال خلافت بنی‌امیه به بنی‌عباس را روایت می‌کند. در این کتاب به شرح ماجرای قیام زید بن علی، دسیسه‌چینی منصور دوانیقی، دومین خلیفه عباسی علیه امام صادق، سرنوشت تلخ ابومسلم خراسانی و قیام نفس زکیه اشاره می‌شود و نقش آفرینی آبرادر را در طول داستان بیان می‌کند. تمرکز ویژه اصلی داستان بر دریای معرفت و آسمان بی‌کرانه علم امام صادق (ع) استوار شده است. ایشان در طول حیاتشان شاگردان بسیاری را پرورش دادند تا نکته‌های ناب شناختی را برای سایرین در اقصی‌نقاط دیگر بگسترانند. این رمان دینی از سوی انتشارات به‌نشر، «آستان قدس رضوی» منتشر شده و در نمایشگاه کتاب امسال عرضه می‌شود.

برقاب

مرضیه نفری، نشر معارف

مرضیه نفری، از داستان‌نویسان تازه‌نفس در حوزه ادبیات داستانی است که با نخستین رمان خود با عنوان «شب‌های بی‌ستاره» که کاندیدای کتاب سال، جایزه ادبی پروین، جایزه ادبی شهید غنی پور و کتاب سال رضوی شد و توانست توجه مخاطبان را به‌خود جلب کند. او در رمان «جامانده از پسر» هم توجه بسیاری از خواننده‌ها و همچنین جشنواره‌های ادبی را به‌خود جلب کرد. این نویسنده امسال با رمان جدید خود با عنوان «برقاب» به نمایشگاه کتاب تهران می‌آید. برقاب، داستان زن‌هاست؛ زن‌هایی که در زندگی امروز مجبورند حضور اجتماعی داشته باشند، فعالیت‌های خانه و خانواده را مدیریت کنند و از طرفی زیبا، شاداب و جوان به‌نظر برسند. در این داستان «آرزو» با دختر نوجوانش به‌تنهایی زندگی می‌کند. مدیرعامل جدید با حمایت‌های مالی‌ای که انجام می‌دهد، موفق می‌شود با آرزو وارد رابطه شود. «کتی» متوجه خیانت همسرش می‌شود. زندگی دچار بحران‌های متعددی می‌شود. کرونا جدی شده و انسان‌ها ماسک می‌زنند و از هم فرار می‌کنند. در این میان آرزو، کتی، فریبا هر کدام به‌نحوی سعی می‌کنند زندگی خود را نجات دهند.

کاهش آمار طلاق در کشور

محمد عباسی، رئیس سازمان امور اجتماعی کشور از یک آمار خوب در کشور خبر داد. به‌گفته عباسی، در ۲ سال سپری شده از دولت سیزدهم آمار طلاق در کشور رو به کاهش گذاشته و روند اعتیاد نیز متوقف شده است.

عباسی دیروز در این زمینه در سخنانی گفت: خوشبختانه مسئله مربوط به حوزه طلاق در ۲ سال اخیر دولت سیزدهم کاهش داشته است. در حوزه اعتیاد در جامعه ایران نیز روند آن متوقف شده است.

ثبت آمار روند کاهشی طلاق در دولت سیزدهم در حالی است که با کاهش سن جوانی در کشور شمار جوانان در آستانه ازدواج نسبت به سوی مقابل و تعداد زوج‌هایی که با شرایط گوناگون زندگی می‌کنند کمتر است.

پیش‌تر وحید یامین‌پور در ۱۵ آذر سال ۱۴۰۲ به‌عنوان معاون وقت امور جوانان وزارت ورزش و جوانان گفته بود «۹ سال از پیک آمار ازدواج ما گذشته است. ابتدای دهه ۹۰ حدود ۸۰۰ هزار ازدواج در سال داشتیم اما الان ۵۳۰ هزار ازدواج در سال داریم.»

معاون امور جوانان با بیان اینکه برای به‌دست آوردن آمار دقیق طلاق باید نگاهی به آمار زنان متأهلی که بیوه شده‌اند و آمار طلاق‌های ثبت شده در یک سال نسبت به ازدواج‌های ثبت شده در همان سال انداخت، تأکید کرد: «طی ۵.۵ سال اخیر ۲ میلیون و ۲۴۹ هزار ازدواج ثبت شده است که از این میان ۲۰۲ هزار نفر طلاق گرفته‌اند. این میزان یعنی حدود ۹ درصد ازدواج‌های ۵.۵ سال‌آخر ایران به طلاق منجر شده است.»

تیزتر خبر

خبرهای کوتاه از دنیای فرهنگ

- بیش از یک‌هزار و ۴۰۰ نفر طی فروردین‌ماه سال جاری از خدمات تالارهای مطالعه عمومی و تخصصی کتابخانه مرکزی رضوی بهره‌مند شدند.
- رمان نوجوان «تو خواب می‌کاشنی هستی» نوشته تیمور آقامحمدی که به تازگی توسط انتشارات مهرک منتشر -روانه بازار نشر شده، امروز، سه‌شنبه ۱۸ اردیبهشت- در حوزه هنری رونمایی می‌شود.
- کارگاه یک روزه جوانی جمعیت، ویژه خواهران و برادران به همت مرکز آموزش‌های کاربردی دفتر تبلیغات اسلامی با همکاری جامعه الزهرا حوزه علمیه خواهران روز پنجشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ برگزار می‌شود.
- دانشگاه اسلامی سلطان احمدشاه در کوالالامپور، پایتخت مالزی، میزبان کنفرانس بین‌المللی «آموزش معاصر در جهان اسلام» است. این کنفرانس از دیروز، یکشنبه ۱۶ اردیبهشت‌ماه با حضور رؤسای دانشگاه‌ها از ۲۷ کشور اسلامی آغاز می‌شود و تا روز سه‌شنبه ۱۸ اردیبهشت‌ماه ادامه دارد.
- چهل و یکمین پیش‌نشست همایش بین‌المللی «۷۵ سال اشغالگری در فلسطین»، به میزبانی دانشگاه علوم اسلامی رضوی و همکاری جامعه المصطفی‌العالمیه و سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برگزار شد.

عکس نوشت

میزبانی پلیس تهران از شهدای گمنام
بیکر مطهر یک شهید گمنام دوران دفاع مقدس، صبح روز یکشنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۳ حضور فرماندهان ارشد نظامی و نیروهای انتظامی را مقرر ستاد فرماندهی تهران بزرگ تشییع و به خاک سپرده شد.
عکس‌ها: مهر - محسن رنگین‌کمان